

Duorum locorum simul longitudine & latitudine differentiū, itinerariam distantiam Geometrice per instrumentum hoc capere.

Ifferentiam longitudinum datorum locorum reduc ad gradus & minuta æquatoris in parallelo maiori dictorum locorum, iuxta capit 1. doctrinam, deinde quære iam reductos gradus & minuta in uno latere gnomonis aut A.B. uel A.C. ubicunq; enim numerus dictorum graduū & minutorum reperitur, ibi pone notam unam. Postea quære etiam differentiam latitudinum in gradibus & minutis in reliquo latere gnomonis, ad cuius etiam finem fac reliquam notam. De hinc pone pedem unum circini in unam notarum iam factam, reliquum extendendo in notam alteram alterius lateris, & circino in compresso, pone pedem unum eius in A. punctum reliquum applicabis scalę minorum, quoniam eius tactus ibidem numerum ostendit in germanicis ac etiam ptholemaicis miliaribus inter dicta loca. Exemplum, Nurmberga & Neapolis habent differentiam longitudinum graduum 8. minutorum 30. Latitudinem etiam differentia eorum est similiter graduum 8. minutorum 30. Aequata ergo differentia longitudinum in maiori parallelo 40. scilicet graduū, minutorum 30. quoniam minor latior est 49. gradum, eo quod distat ab æquatore: est gradum 6. minutum 30 reductos, ad reliquum latus gnomonis, & circino non compresso applico pedem unum in A. punctum, reliquum uero sinistro lateri gnomonis apud scalam miliariorum, & reperio ibidem 160. miliaria germanica, Ptholemaica siue Italica 640.

Data differentia latitudinum duorum locorum cum eorum itineraria distantia, differentiam graduum longitudinum dictorum locorum, per hoc metheoroscopium subtiliter reperire.

Accipe in scala miliariorum distantiam itinerariam duorum locatorum propositorum mediante circino, & eo non compresso pone pedem unum circini eiusdem in gradum & minutum differentiae latitudinum, locorum in uno latere gnomonis reliquum uero pedem circini ad alterum latus gnomonis ita inuariatum applica, notando ibidem gradum & minutum à reliquo pede circini tactum. Hunc gradum & minutum ita reperitum quære in gradibus & minutis segmenti æquatoris, & supra eundem gradum & minutum protende filium instrumenti. Ducendo tamen prius margaritam siue nodulum fili ad maiorem parallellum duorum dictorum locorum, & quemcunq; gradum & minutum margarita siue nodulus fili tetigerit in eodem maiori parallelo, hic erit gradus & minutum differentiae longitudinum dictorum locorum. Exemplo accipe: Nurmberga & Neapolis distant per 160. miliaria germanica differentia earum latitudinum est gradum & minutorum 30. Volo scire differentiam longitudinum eorum. Quare si pedes circini per 160. miliaria scalę huius instrumenti extendo, & demum unum pedem eiusdem extensionis in differentia graduum latitudinum 8. minutorum 30. in uno latere gnomonis applicuero, tunc si duxero reliquum pede circini huius extensionis ad reliquum latus gnomonis, tanget tunc idem pes grad. 6.mi. 30. Hos quæro in segmento, uel circulo æquatoris, in modulo uel margarita antea maiori parallelo dictoru locorum, scilicet gra. 40.mi. 30 applicato, tunc idem nodulus feriet gradum 8. minut. 30. in hoc maiori parallelo, & est differentia graduum